

**परिविक्षाधीन अधिकारी/कर्मचारी यांच्या सेवा
समाप्त करताना अनुसरावयाची कार्यपद्धत.**

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक, क्रमांक :- एसआरव्ही-१०९९/प्र.क्र.२/९९/आठ,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- २१ मार्च, २०००

- वाचा:- १) परिपत्रक ३ पन, राजकीय व सेवा विभाग, क्रमांक ५३४६/४६,
दिनांक २६.८.१९५२
२) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०६५/डी,
दिनांक १०/५/१९६५
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१३६९/डी,
दिनांक १५/३/१९६९
४) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०९४/
प्र.क्र.५/९४/आठ, दिनांक ३.२.१९९४

शासन परिपत्रक

भारताच्या संविधानातील अनुच्छेद ३११ (३) मधील तरतूद लक्षात घेता तात्पुरत्या स्वरूपाचे कर्मचारी वगळून जे इतर कर्मचारी आहेत, त्यांना जर गैरवर्तणुकीसाठी सेवेतून बडतर्फ करावयाचे असेल, पदावरून काढून टाकावयाचे असेल किंवा सक्तीने सेवानिवृत्त करावयाचे असेल तर त्यांना त्यांच्यावरील दोषारोपांची माहिती करून देणे आवश्यक आहे. तसेच त्या दोषारोपांबाबत त्या व्यक्तीला आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देणे आवश्यक आहे. परंतु शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, याची अंमलबजावणी काटेकोरपणे होत नाही.

२. यास्तव शासन असे आदेश देत आहे की, शासन सेवेतील परिविक्षाधीन अधिकारी/कर्मचारी हा सुध्दा शासकीय कर्मचारी म्हणून गणला जावा आणि त्याच्या विरुद्ध कोणत्याही प्रकारची गैरवर्तणुकीची तक्रार असल्यास, तक्रारीचे गाभीरपण लक्षात घेऊन, त्या अनुषंगाने कारवाई करण्यापूर्वी योग्य ती चौकशी करण्यात यावी.

३. प्रारंभिक चौकशी अंती असे कर्मचारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ मधील नियम ५ च्या तरतुदीनुसार सेवेतून काढून टाकणे किंवा बडतर्फ करणे अशा जबर शिक्केस पात्र ठरण्याची शक्यता असल्याचे आढळून आल्यास, त्याच्या विरुद्ध सदर नियमातील नियम ८ खाली विभागीय चौकशी सुरू करावी. विभागीय चौकशीची कार्यवाही पूर्ण होईपर्यंत अशा कर्मचाऱ्याच्या सेवा समाप्त करायला येऊ नयेत. परिविक्षा कालावधी मर्यादित स्वरूपाचा असल्याने चौकशी पूर्ण होण्यास अधिक कालावधी लागत असेल तर अशा परिस्थितीत संबंधित परिविक्षाधीन अधिकारी/कर्मचारी यांचा परिविक्षा कालावधी शासनाच्या मान्यतेने चौकशी पूर्ण होईपर्यंतच्या कालावधीपर्यंत वाढविण्यात यावा. चौकशीचा निष्कर्ष प्राप्त झाल्यावर त्या निष्कर्षानुसार तातडीने कार्यवाही करावी.

४. तथापि, परिविक्षाधीन अधिकारी/कर्मचारी कामाच्या अपेक्षित दर्जा प्राप्त करील नसल्यास आणि/किंवा विहित विभागीय परीक्षा, भाषा परीक्षा परिविक्षा कालावधीमध्ये उत्तीर्ण न झाल्यास, त्याची सेवा समाप्त करावयाची असल्यास, परिविक्षा कालावधी (नियमानुसार अनुज्ञेय वाढीव कालावधीसह) संपल्यानंतर समाप्त करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sankar

(प्र.कृ.लोखंडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,

मुख्य मंत्री यांचे सचिव,

सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव,

सर्व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,

* प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,

* प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,

* प्रबंधक, लोकआयुक्त, व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,

* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (१० जादा प्रतीसह),

* सचिव, महाराष्ट्र विधानसभा सचिवालय, मुंबई,

* सचिव, महाराष्ट्र विधानपरिषद सचिवालय, मुंबई,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा), मुंबई,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व परीक्षा), नागपूर,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,

मुख्य लेखा परीक्षक (निवासी लेखा), कोकण भवन, नवी मुंबई,

सर्व विभागीय आयुक्त

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व मंत्रालयीन विभाग (सामान्य प्रशासन विभाग धरून),

निरनिराळ्या मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,

निवड नस्ती

* पत्राने